

Данилюк Т.І.,

*к.е.н., доцент кафедри економіки, підприємництва та маркетингу,
Волинський національний університет ім. Лесі Українки*

Петрук С. В., Матвійчук А. С.,

*студентки 2 курсу факультету економіки та управління,
Волинський національний університет ім. Лесі Українки*

НЕОБХІДНІСТЬ МАРКУВАННЯ ОКРЕМИХ ВИДІВ ТОВАРІВ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

В сучасних умовах ринок товарів є досить великий, відповідно з кожним днем зростає конкуренція. Боротися за лідерські позиції, за критерієм якості продукції складно, адже спочатку потрібно привернути увагу покупця до товару. Вдале упакування товару безумовно дає можливість виробникам лідирувати на ринку.

Сьогодні за допомогою спеціальних матеріалів можна збільшити термін придатності продукції, змусити потенційного споживача здійснити необдуману покупку та багато чого іншого, що дає можливість зменшити витрати та максимізувати прибуток. Саме тому успішні компанії приділяють багато уваги зовнішньому вигляду своєї продукції в особливості пакуванню, маркуванню та дизайну.

Безумовно, повномасштабне вторгнення Росії в Україну зумовило багато проблем, в особливості щодо маркування продукції, адже багато підприємств, які виробляють етикетки, та інші засоби для ідентифікації товарів знаходяться в зоні бойових дій, й відповідно не можуть постачати елементи для маркування товарів.

Основою регулювання маркування продовольчих товарів, є закон України "Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів". Він визначає загальні вимоги та перелік обов'язкової інформації про харчові продукти, а також порядок її розміщення і представлення. Зокрема, закон вимагає надання такої інформації, як назва та кількість продукту, перелік та кількість інгредієнтів, термін придатності, поживна цінність, країна або місце походження, особливі умови та інструкції з використання або зберігання тощо [1].

Варто зазначити, що маркування має певні вимоги та стандарти. Одними з них є:

- Обов'язкова назва товару, або позначка, яка відповідає його категорії;
- Дані про виробника (адреса, контакти);
- Інформація про можливі шкідливі речовини в складі товару;
- Особливості використання товару: термін придатності, умови зберігання;
- Для продуктів харчування вказується склад, маса, енергетична та харчова цінність;
- Для непродовольчих товарів – вказуються всі його характеристики, потужність, час роботи тощо

Враховуючи складну ситуацію з виробництвом та постачанням окремих елементів маркування, уряд спростив умови щодо ідентифікації продукції та скасував обов'язковий переклад етикеток українською мовою.

На нашу думку, наявність інформації про склад продукції державною мовою є дуже важливою. В особливості, на товарах обов'язково повинні вказуватись відомості щодо присутності алергенів, а також факти про країну-виробника продукції. Щодо останнього, то важливо зазначити, що багато споживачів стикалися з перепродажем гуманітарної допомоги країн, що допомагають Україні в складній ситуації. Відповідно, деякі компанії користуючись можливістю щодо відсутності маркувальних елементів, бажали таким чином збільшити собі прибуток.

Щодо маркування харчової продукції, то вона є особливо важливою, адже товари з пониженим попитом можуть лежати дуже довгий час. Відповідно, вони приносять небезпеку споживачам, й проблеми дистриб'юторам. Це ж стосується територій, де ведуться бойові дії, прилеглих до них, а також окупованих територій. На тій місцевості просто неможливо відслідкувати термін придатності продукції.

Воєнний стан, безумовно, впливає на можливості бізнесу щодо дотримання вимог у сфері маркування продукції. Владні органи намагаються сприяти послабленню цих та багатьох інших тягарів для виробників та імпортерів, проте бізнес справедливо прагне більшого.

Ймовірно, ситуація продовжить розвиватись, і в коротко- та середньостроковій перспективі можна буде побачити подальші кроки з боку влади у цій сфері. Допоки не всі рішення та спрощення оформлені офіційно, радимо, за потреби, завчасно погоджувати принаймні суттєві відхилення від чинних вимог з відповідними контролюючими органами, аби мінімізувати потенційні юридичні ризики [1].

Отже, маркування окремих видів продукції відіграє важливу роль в загальній концепції просування товару. Саме тому, важливо дотримуватись основних вимог та стандартів щодо ідентифікації товарів.

Безумовно, в умовах воєнного стану, виникають проблеми щодо маркування продукції, проте компаніям не слід користуватися можливостями, що надає уряд для спрощення цієї процедури. Важливо, щоб ті підприємства, які мають можливість встановити всі елементи маркування продукції державною мовою робили це, й не користувалися складною ситуацією в країні задля максимізації прибутку, нехтуючи загальним рівнем економіки та своїми споживачами.

Література

1. Особливості маркування продукції в Україні у період воєнного стану. URL : <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/08/18/690574/> (Дата звернення: 18.11.2022)
2. Імпортні продукти: як змінилося маркування товарів в українських магазинах. URL : <https://gre4ka.info/zhyttia/68681-importni-produkty-iak-zminylosia-markuvannia-tovariv-v-ukrainskykh-mahazynakh> (Дата звернення: 18.11.2022)